

Venealan Keskusliitto Finnboat ry

Båtbranschens Centralförbund Finnboat rf

FINNBOAT

News

4 | 2004

Syyskokoukset Vaasassa

*Veistämövierailu
Botnia Marinille*

Jouko Huju

OVATKO MUUTOKSET OIKEAAN SUUNTAAN

Veneilyn ja veneteollisuuden haasteellisuus kasvaa välillä huolestuttavan nopeasti. Poikkeuksellisen monet tahot ovat sitä mieltä, että veneily tarvitsee lisää ”isällistä otetta”, että sitä tulee verottaa lisää tai että sille pitää asettaa kohtuuttoman lyhyessä ajassa välillä lähes ylipääsemättömiä teknisiä tai ympäristöhaas-

teita. Kun Suomen jotakuinkin miljoona huvivenettä jaetaan 189 000 järvelle, tekee se neljä venettä yhtä järveä kohti ja silloin vielä koko meri-alue on tyhjä. Aiheuttaako veneily näissä olosuhteissa todellakin sellaista vaaraa, että on oikeutettua keskustella veneilyajokortista? Kaikki turvallisuuksia parantavat tekijät ovat luonnollisesti tärkeitä ja valistuksen sekä opetuksen kautta varmasti päästään sellaiseen lopputulokseen, joka minimoi riskit. Ajokortin virallistaminen tai sen ulottaminen koskemaan kovin pieniä alustyyppisiä on vääränlainen signaali veneilyn kehittämisessä.

Liittyessään Euroopan unioniin Suomi sai poikkeusluvan käyttää kevyemmin verotettua ”löpöä” mm. huviveneissä. Suljettujen ovien takana on nyt sovittu, että tämä oikeus on poistumassa ja että veneilijät saavat maksaa saman hinnan dieselistä kun autoilijatkin. Valtion tulokertymää tämä ei paljoa hetkauta. Muutama veneilijä sen sijaan saattaa ryhtyä miettimään muita harrastuksia. EU:n komission ja erityisesti sen ympäristövaliokunnan eräänä tärkeänä tehtävänä tuntuukin olevan mm. huviveneeteollisuuden toimintaedellytysten vaikeuttaminen; olkoon sitten kyseessä moottorien ääni- tai pakokaasupäästöt, eliönestomaalien käyttö tai lujite-muoviteollisuuden valmistuksenaikaiset emissiot.

Ympäristönsuojelu kaikin puolin on tärkeää ja myös veneala on varmasti kaikin tavoin tukemassa oman harrasteympäristönsä kunnossapitämistä. Alan osuus ilmastoon tai vesistöön kohdistuvista rasitteista on kuitenkin melkoisen pieni. Veneily, jota Suomessa harrastaa jossakin muodossa kolmannes koko kansasta, on valtaisan tärkeä osa kansakuntamme latautumista lyhyen kauden aikana seuraavan talven työpanokseen. Vesillä liikkuminen on vapaa-ajan muoto, jossa ”maalliset” murheet oikeasti jäävät rannalle. Eurooppalaisella tasolla on veneala viimeisen vuoden aikana ryhdistäytynyt melkoisesti ja vaikka matka Välimereltä Saimaalle onkin henkisesti huomattavasti pidempi kuin vain 2200 km, on ala pystynyt sopimaan monista yhteisistä tavoitteista, joiden eteenpäin vieminen onnistuu vain laajalla rintamalla. Suomessa suuntaus on sama.

Pääkirjoitus	2
Kauden kuvasatoa..	4
Hartsin hinnoissa huomattavia korotuksia	6
Vene-elektroniikka kehittyy huimaa vauhtia	8
Nautinet – osien ja laitteiden tietokanta verkkoon	10
Teknologian integrointi	10
”Venepäivät” äänipäästösertifiointiin mukaan	11
Talven venenäyttelyitä	15

Vakiopalstat

Peräaalloilla	3
Järjestöasiaa	4
Uutisia	11
Muualta poimittua	12
Kans.väl. lehdistöseuranta	13
Svensk resumé	14

VENEALAN 4. SUURI KORJAAMOPÄIVÄ

Helsingin Messukeskuksessa
14.2.2005 klo 8.30-16.30

Lisätietoja lähiaikoina
– tarkkaile postiasi!

ilmoittautumiset 7.2.2005
mennessä osoitteeseen

Info@finnboat.fi

Venealan Keskusliitto Finnboat ry:n jäsenlehti

Båtbranschens Centralförbund Finnboat rf:s medlemstidning

Julkaisija/Utgivare

Venealan Keskusliitto Finnboat ry
Båtbranschens Centralförbund Finnboat rf
Käenkuja 8 A 47
FIN-00500 Helsinki
Puh./Tel. (09) 696 2160
Telefax (09) 6962 1611
www.finnboat.fi

Päätoimittaja/Chefredaktör

Jouko Huju (Finnboat), jouko@finnboat.fi
Puh./Tel. (09) 6962 1610

Toimitus/Redaktion

Toimitussihteeri Lena Mickelsson (Finnboat),
lena@finnboat.fi
Puh./Tel. (09) 6962 1620
Kari Wilén, kari.wilen@seakari.fi
Katja Simola-Saarilahti, katja@finnboat.fi
Toimituksen osoite kuten yllä
Redaktionens adress som ovan

Toteutus/Utformning

Oy Sea-Kari Ab, Kari Wilén
Sinikalliontie 14 A, 02630 Espoo
Puh./Tel. (09) 502 3490
Telefax (09) 502 3486

Paino/Tryckeri

Laakapaino Oy
Painos 2300 kpl

Ilmestymis- ja aineistopäivät/ Utgivningsdagar och deadline

nro/nr 1/2005, vko/v. 6, aineisto/material 24.1.

ISSN 0789-7332

Aikakauslehtien liiton jäsen

Kansikuva/Pärbild: Peter Mickelsson

Eduskunnan veneilyryhmä seuraa valmisteilla olevaa lainsäädäntöä ja tulevia määräyksiä

Eduskunnan veneily- ja vesistöjensuojeluryhmään kuuluu 23 kansanedustajaa kaikista eri puolueista. Yhteistyötahomme ovat liikenne- ja viestintä- sekä ympäristöministeriö, veneilyjärjestöt, veneiden valmistajat ja maahantuoja sekä kansalaiset. Ryhmän tarkoituksena on toimia positiivisen veneilykulttuurin edistämiseksi, välittää tietoa veneilystä ja vesistöjen tilasta ja vaikuttaa näitä asioita koskevaan lainsäädäntöön sekä toimia Itämeren ja Suomen järvialueiden suojelun puolesta.

Sirpa Asko-Seljavaara

Veneilijän turvallisuuskortti eli "veneajokortti":

Liikenne- ja viestintäministeri Leena Luhtanen on antanut Merenkululaitokselle tehtävän laatia muistio veneilijän turvallisuuskortin hyödyllisyydestä. Muistiota käsitellään tämän jälkeen veneilyasiain neuvottelukunnassa, joka antaa lausuntonsa kesään 2005 mennessä. Eduskunnan veneily- ja vesistöjensuojeluryhmä suhtautuu toistaiseksi epäilevästi turvallisuuskortista saataviin hyötyihin. Veneilykoulutuksessa ja -opetuksessa tulisi käyttää veneilyjärjestöjä ja -seuroja, jolloin niiden velvollisuudet lisääntyvät. Ensi syksyyn mennessä tiedämme, tullaanko Suomeen suunnittelemaan "veneajokorttia".

Huvivenelaki:

Vesiliikennelakiin (463/1996) liittyy asetus eräiden huviveneiden turvallisuudesta (464/1996). Tämä koskee huviveneitä, jotka ovat vähintään 2,5 metriä ja enintään 24 metriä pitkiä ja joita käytetään urheilussa ja vapaa-ajanvietossa. Asetuksen määräykset on nyt tarkoitus saattaa laiksi, joka vastaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä huviveneistä (liikenne- ja viestintäministeriössä valmisteilla oleva hallituksen esitys laiksi eräiden huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista sekä vesiliikennelain muuttamisesta). Myös vesiskootterit tulevat uuden lain piiriin. Laki antaa Merenkululaitokselle oikeuden valvoa markkinoita ja tuotteita. Myös poliisin ja tullin velvollisuuksia selvennetään.

Huvivenedirektiivi sisältää säännöksiä mm. huviveneiden ja niiden varusteiden olennaisista turvallisuusvaatimuksista sekä CE-merkinnästä. Pakokaasu- ja melupäästöjä rajoitetaan, koska varsinkin vesiskoottereilla päästään mataliin vesiin, josta saattaa olla haittaa kaloille ja muille luonnonvaraisille eläimille mökkläisistä puhumattakaan.

Moottorivenerikisteri:

Liikenneministeriön merenkulkuyksikön päällikkö, me-

renkulkuneuvos Raimo Kurki oli puheenjohtajana työryhmässä, joka selvitti moottorivenerikisterin uudistamista. Viranomaiskuulemisessa rekisterin jatkuminen on katsottu tarpeelliseksi, vaikka Ruotsissa rekisteri jo on lakkautettu, mutta aiotaan perustaa uudelleen. Työryhmän selvityksen mukaan moottoriveneiden rekisteröintiä pitäisi helpottaa ja saattaa säädökset vastamaan perustuslakia sekä tietoturva- ja julkisuuslain säädäntöä. Vesikulkuneuvojen rekisteröintiperusteena olisi moottoriteho ja tehoon liittyvät rekisteröintirajat, jotka säilyisivät ennallaan. Rekisteröinti olisi mahdollista jokaisessa maistraatissa asiakkaan kotikunnasta riippumatta ja läänin tunnukset poistuisivat. Rekisteröintilainsäädännön uudistus on ministeriössä vielä kesken.

Suomalaisten varustamoiden kilpailukyky:

Liikenneministeriön merenkulkuyksikön päätehtävä ei suinkaan ole huviveneiden valvonta ja lainsäädännön kehittäminen, vaan suomalaisen kauppamerenkulun asiat. Ministeri Luhtanen on juuri asettanut työryhmän, jonka puheenjohtajana on merenkulkuneuvos Raimo Kurki, tutkimaan suomalaisten varustamojen kilpailukykyä. Meikäläisille varustamoille tulisi suoda samat edellytykset kuin kilpailijamaissa. Suomalaiset laivat ovat pääasiallisesti liian vanhoja ja tonnistoverojärjestelmä on epäedullisempi meillä kuin muualla. Suomi ei myöskään enää ole merkittävä laivanrakennusmaa kuten Italia, Espanja, Ranska ja Puola.

Eduskunnan veneilyryhmä pyytää palautetta veneilijöiltä, veneilyjärjestöiltä sekä yrityksiltä, jotta lainsäädäntöä voitaisiin kehittää mahdollisimman myönteisesti.

Sirpa Asko-Seljavaara

kansanedustaja
eduskunnan veneily- ja
vesistöjensuojeluryhmän puheenjohtaja

JÄSENISSÄ TAPAHTUNUTTA

Jäsenyytensä Finnboatissa ovat lopettaneet Viexpo (liiton kannatusjäsen), Mikko Ketonen (venesuunnittelijat) sekä Martin Jansson (venetarkastajat, kannatusjäsen). Uutena jäsenyrityksenä Venealan Kauppiat ry:ssä on 1.1.2005 alkaen Tapio Niskasen luotsaama Saimaan Vuokravenho Oy.

Konekesko Oy Marine on muuttanut uusiin toimitiloihin Vantaan Hakkilassa 30.11. Uudessa toimipisteessä ovat nyt sekä Marinen että Yamaha Motorin maahantuonti ja markkinointi sekä pääkaupunkiseudun myynti ja koko hallinto. Uusi käyntiosoite on Vanha Porvoontie 245, 01380 Vantaa. Postiosoite (PL 145, 01301 Vantaa), sekä puhelinnumerot ja sähköpostiosoitteet ennallaan.

Midnight Sun Sailing'in toiminta laajentuu entisestään, kun Sail A Round Oy liittyy Midnight Sun Sailing Groupiin tulevana kesänä. Uusiksi venevuokrauskohteiksi tulevat näin tunnettujen Mooringsin, Sun Sailin ja Crown Blue Linen kohteet kaikkialla maailman merillä. Taalintehtaan lisäksi Midnight Sun Sail Groupilla on nyt toimipisteet myös Helsingissä, Turussa ja Tukholmassa.

VENEENRAKENNUKSEN UUDET REUNAHDOT

Uudistunutta huvivenedirektiiviä ja siihen liittyviä standardeja valotettiin "Veneenrakennuksen uudet reunaehdot" -seminaarissa, joka pidettiin syyskuun lopulla Innopoli II:ssa Espoossa. Päivän pituiseen seminaariin osallistui yhteensä 110 alan yrittäjää, eli seminaarille oli selkeä tarve. Luentomateriaali on ostettavissa Finnboatin toimistosta hintaan 50,00 euroa + alv 22%.

SYYSKOKOUSPÄIVÄT VAASASSA

Perinteinen syksyinen veneparlamentti ja sääntömääräiset syyskokoukset pidettiin 26.-27.11. Vaasassa Radisson SAS Hotellissa. Jäsenyritykset olivat jälleen kiittävästi paikalla ja Vaasaan oli saapunut yhteensä 82 jäsenyritysten edustajaa. Syyskokousten jälkeen siirryttiin Johan ja Britt-Marie

Syyskauden

Veistämövierailulla Botnia Marin Oy:llä 26.11. olivat 82 muun Finnboatilaisen ohella myös Kaj Gustafsson ja Tuula Granqvist Siltala Yachts Oy:ltä. Taustalla tarkkailee Helmarinin Lassi Hellman.

Liiton puheenjohtaja Kim Örthén täytti elokuussa 50 vuotta.

Syyskokousillallinen järjestettiin upean Raippaluodon sillan kupeessa Berny's ravintolassa. Britt-Marie Carpelanin tervehdystä kuuntelemissa (vasemmalta takaa) Tom Järvinen Bang & Bonsomerilta, Kim Örthén Volvo Pentalta, Tor von Zwegbergk Terhiltä sekä Johan Carpelan, Finnboatin Jouko Huju ja Kaj Gustafsson Siltala Yachtsilta.

Saaristolaispöydän antimistä nauttimassa (vasemmalta) Ole Sandman, Pencentra, Lisbeth ja Sverker Staffans, Baltic Yachts, Riitta ja Lars Juslin, Trans-Auto Marin sekä Edy ja Lillemor Sarin, Sarins Båtar, Georg Berger, Telva ja Robbie Lindberg, Ekström Power Oy.

kuvasatoa...

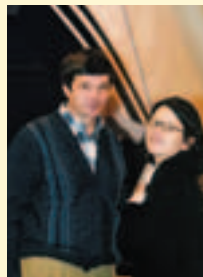
Vierailun aluksi Johan Carpelan kertoi Finnboatilaisille, mitä kaikkea veistämössä on 28 vuoden aikana tapahtunut ja tehtaan laajennuksista.

Veistämön tuotteita tarkasteltiin mielenkiinnolla, alla vuorossa Jarmo Tiainen, Matsmarin Oy.

Lauantaina tutustuttiin kaupungin sydämessä sijaitsevaan huippumoderniin ja mielenkiintoiseen Wärtsilä Diesel Oy:n tehtaaseen tehtaanjohtaja Allan Lassilan johdolla. Vasemmalla Tekno-Marinin Rauno ja Irma Kurki-Suonio.

Tuotantoasioista keskustellessa Kenth Lang Volvo Pentalta ja Mikael Ljungqvist Botnia Marinilta.

Syyskuun lopulla 12 puolalaista veneistäjä kävi vierailulla Suomessa.

Finnboatin toimitusjohtaja Jouko Huju oli yhtenä puhujana Hampurin Hansebootmessujen lehdistötilaisuudessa.

JÄRJESTÖASIAA

koonnut Lena Mickelsson

Carpelanin kutsumina tutustumaan Oy Botnia Marin Ab:n tuotantotiloihin Maalahteen.

Botnia Marinin omistajajoukkue Johan ja Britt-Marie Carpelan sekä Mikael Ljungqvist

Sääntömääräisissä kokouksissa valittiin Finnboatin hallitus ja yhdistysten johtokunnat vuodeksi 2005. Keskusliiton puheenjohtajana jatkaa Kim Örthén, Volvo Penta Europe. Liiton 1. varapuheenjohtajana jatkaa Tor von Zweybergk, Terhi Oy ja 2. varapuheenjohtajana Iiro Haakana, Oy Maritim Ab. Finnboatin hallituksen muut jäsenet ovat:

Georg Berger, Oy Telva Ab
Derek Breitenstein, Targa Center
Ben Fagerström, Oy Marino Ab
Kaj Gustafsson, Siltala Yachts Oy
Lassi Hellman, Hellman Trading Ky
Klaus Koskimies, Oy Jotiko-Marine Ab
Stig Nordblad, Finngulf Yachts Oy
Ole Sandman, Pencentra Oy
Lillemor Sarin, Ab Sarins Båtar Oy
Raimo Sonninen, Bella-Veneet Oy
Esko Syrjäso, Veneveistäjä Syrjäso Oy
Kari Vainio, Oy Reichhold Ab.

Yhdistysten johtokunnat vuonna 2005 ovat:

Suomen Veneveistöyhdistys ry
Tor von Zweybergk, Terhi Oy (puheenjohtaja)
Ben Fagerström, Oy Marino Ab
Kaj Gustafsson, Siltala Yachts Oy
Stig Nordblad, Finngulf Yachts Oy
Lillemor Sarin, Ab Sarins Båtar Oy
Raimo Sonninen, Bella-Veneet Oy
Esko Syrjäso, Veneveistäjä Syrjäso Oy

Venealan Osatoimittajat ry
Kari Vainio, Oy Reichhold Ab (puheenjohtaja)
Cay Bärlund, Volvo Penta Europe
Lars Juslin, Oy Trans-Auto Marin Ab
Klaus Koskimies, Oy Jotiko-Marine Ab
Timo Lampén, Rymaco Oy
Pekka Paajanen, Oy Brandt Ab
Olle Wikström, Oy Hempel (Finland) Ab

Venealan Kauppiat ry
Iiro Haakana, Oy Maritim Ab
(puheenjohtaja)
Mika Feinik, Tammer-Vene Oy
Marina Forsström, TG-Marin Oy
Lassi Hellman, Hellman Trading Ky
Juha Hurme, Midnight Sun Sailing Oy
Jussi Purho, J. Purho Oy
Mika Vitikainen, Lappeenrannan Auto- ja Venecenter Oy

Venealan Telakka- ja korjaamoyhdistys ry
Ole Sandman, Pencentra Oy (puheenjohtaja)
Karl-Johan Janhonen, Emsalö Båtupplag Ab
Sixten Heinonen, Dalsbruks Båtservice Ab
Aulis Meri, Satavan Venepalvelu Oy
Petteri Saxberg, Mustikkamaan telakka Oy
Klaus Selén, Selboat Oy.

Kari Vainio (vas.), Tor von Zweybergk, Kim Örthén, Iiuro Haakana ja Ole Sandman

Seuraavan kerran kokoonnutaan virallisissa merkeissä taas jäidenlähdon aikaan. Kevätkokouspäivä on perinteisesti yksipäiväinen tapahtuma ja se järjestetään huhtikuun loppupuolella pääkaupunkiseudulla.

VEINEILYN AAPISESTA UUSI PAINOS

Finnboatin bestseller Veneilyn Aapinen on jälleen "loppuunmyyty" ja uusia Aapisia painatetaan helmikuuisille Helsingin vene messuille. Yritykset voivat tilata Aapisia omaan käyttöönsä omakustannushintaan, joka tulee olemaan noin 0,30 eur/kpl riippuen lopullisesta painosmäärästä. Aapisen etukanteen voi myös lisämaksua vastaan painattaa oman yritys- tai tuotelogonsa. Lisätietoja Finnboatin toimistosta.

FINNBOATIN LAKIASIANPALVELUT

Finnboat on sopinut lakiasianpalvelujen hoitamisesta Asianajotoimisto Forum Partnersin (ent. KLegal Oy) kanssa. Finnboat-jäsenten asioita hoitavat VT Åsa Krook ja VT Pekka Suominen.
Asianajotoimisto Forum Partners Oy
Mannerheimintie 20 B
00100 Helsinki
tel 09-3515055
fax 09-3515011
etunimi.sukunimi@fp.fi

Hartsin hinnoissa huomattavia korotuksia

Monet jäsenyrityksemme, erityisesti venevalmistajat, ovat viime aikoina käyneet raaka-ainetoimittajiensa kanssa kiivastakin keskustelua polyesterihartsien hinnoista. Hintojen voimakkaiden nousupaineiden lisäksi teollisuutta on askarruttanut annettujen hintojen voimassaoloaika. Epävarmasta raaka-ainetilanteesta johtuen toimittajat ovat pystyneet sitoutumaan vain kuukauden kiinteisiin hintoihin. Tilanne saattaa vielä vuoden vaihteeseen mennessä tiukentua. Finnboatiin on tullut asiasta paljon huolestuneita soittoja ja siksi olemmekin hieman selvittäneet hintojennousupaineiden taustoja ja tilannetta yleensäkin.

• Jouko Huju •

Hartsihinnat ovat viimeksi olleet osapuilleen samalla tasolla kuin nyt 90-luvun puolivälissä. Nyt tilanne näyttää siltä, että olemme siirtymässä pysyvästi korkeampaan hintatasoon ja tähän on olemassa useampiakin syitä. Kaikki tiedämme, että raakaöljyn hintakehitys on viimeisen vuoden aikana ollut todella raju. Olemme vuoden aikana tulleet 32 dollarin barrelihinnasta lähes 50 dollarin tasolle. Tilanne öljyntuottajamaissa, erityisesti Irakis- sa, ei ole lyhyellä tähtäimellä rauhoittumassa ja se on omiaan pitämään tilanteen jännittyneenä ja sitä kautta hinnat korkealla.

Öljyn hinta on kuitenkin vain yksi tekijä hartsin kokonaishinnassa. Öljyphojaisten peruskemikaalien kysyntä maailmalla ylittää tällä hetkellä tarjonnan. Erityisesti Kiina ostaa maailman markkinoilta oman teollisuutensa tarpeisiin kemikaaleja niin suuret määrät, että tietyistä kemikaaleista on jo pulaa. Polyesterihartsien raaka-aineiden kohdalla kyse on erityisesti maleiinihaposta ja glygoleista.

Kun tarkastellaan polyesterihartsien raaka-aineiden hinnankorotusta jalostusketjun koko laajuudelta vuoden 2004 alusta lähtien, voidaan paineet hartsien hinnankorotuksiin ymmärtää selkeämmin. Raakaöljyn hinta on noussut yli 50%. Hintojen nousu toisen vaiheen jalostusketjun perusraaka-aineissa: o-xyleeni +31 %, bent-

seeni +98 %, etyleeni +24 % ja propyleeni +38 %. Edellä mainituista jalostetuissa polyesterihartsin pääraaka-aineissa: ftalihappo +23 %, styreeni +54 %, maleiinihappo +22 % ja eri tyypin glygolit nousua 3-67 %. Eniten kallistuneen bentseenin hintakehitys on voimakkaasta kysynnästä johtuen irtaantunut öljynhinnan kehityksestä. Hartsin tuottajille tämä on tammi-syyskuun aikana tarkoittanut materiaalikustannusten kasvua lähes 0,4 euroa per kilo.

Kysynnän kasvaessa kemianteollisuus tulee rakentamaan uutta kapasiteettia ja varmasti jollakin aikavälillä myös Aasia pystyy tyydyttämään omaa tarvettaan kotimaisella tuotannolla, mutta tämän kapasiteetin rakentaminen vie vuosia. Kun vielä teräksen hinta on ollut rajussa nousussa, ovat pakkauskustannukset nousseet merkittävästi. Öljynhinnan myötä luonnollisesti koko kuljetus- ja jake- luketju kallistuu.

Hartsintuottajat elävät tällä hetkellä oletettavasti hyvin kapealla marginaalilla. Näin ollen hintojen asettuminen tietylle tasolle ja niiden mahdollinen edelleen nouseminen ovat melko lailla heistä riippumattomia asioita. Juuri tänään näyttää siltä, ettei hintojen nousu ole ohimenevä ilmiö, vaan olemme hartsien hinnoissa siirtymässä pysyvästi korkeampaan tasoon.

Peruskemikaalien osittaisesta niukkuudesta sekä öljyn hinnan epävarmuudesta johtuen tulevan hintakehityksen arviointi on erittäin vaikeaa. Raaka-ainevalmistajien arvioiden mukaan kesän ja alkusyksyn korotusten jälkeen osa korotuspaineista on puretu kuluvan vuoden osalta, elleivät raaka-aineiden hinnat jatka edelleen nousuaan. Raaka-aineiden hinnankorotuksen suuruusluokat ovat erittäin vaikeasti ennustettavissa. Talven ja kevään 2005 hintatasosta eivät toimittajat saamiemme tietojen mukaan pysty tässä vaiheessa antamaan minkäänlaista arviota. Hartsin hintakehitys ei ole millään lailla suomalainen ilmiö eikä myöskään koske vain veneteollisuutta. Ongelmat ovat samat kaikkialla lujitemuoviteollisuudessa.

A1-Venerahoitus. Helpoin tapa toteuttaa unelmia.

Auta asiakastasi toteuttamaan unelmansa. Tarjoa A1-Venerahoitusta. www.nordearahoitus.fi/vene.

Omistajan Käsikirja -standardi muuttuu 1.1.2005

Huvivedirektiivi edellyttää, että jokaisen uuden CE-merkityn veneen mukana toimitetaan Omistajan Käsikirja. Käsikirjan tulee täyttää uuden 1.1.2005 voimaan astuvan standardin ISO 10240 vaatimukset.

TILAA!
Finnboat
jäsenet 190,-
Muut 380,-

Uusi standardi vaatii merkittäviä laajennuksia tietoihin verrattuna aikaisempaan Omistajan Käsikirjaan. Uudessa käsikirjamallissa on erityisesti kiinnitetty huomiota veneen vakavuuteen ja uppoamattomuuteen, paloturvallisuuteen sekä sähkölaitteiden turvallisuuteen.

Finnboat on yhdessä VTT:n kanssa tehnyt uuden käsikirjamallin. Se helpottaa suuresti markkinoitavan veneen yksilöllisen Omistajan Käsikirjan tekemistä. Käsikirjamalleja on kahden eri kokoluokan veneille.

Nyt voit tilata uuden käsikirjamallin käyttöohjeineen sähköisessä muodossa suomen-, ruotsin-, englannin- ja saksankielisenä hintaan 190 € (+alv) Finnboat-jäsenille ja 380 € (+alv) muille. Tilaa osoitteesta info@finnboat.fi tai soittamalla Finnboatin toimistoon puh. 09 696 2160.

1.1.2005 huvivedirektiivi vaatii kaikkiin uusiin veneisiin uudet standardit täyttävän Omistajan Käsikirjan!

Venealan Keskusliitto Finnboat ry
 Båtbranschens Centralförbund Finnboat rf

Vene-elektronikka.kehittynyt *huimaa vauhtia*

Jouni Kyttälä ja Tony Malmström

Muijalassa Lohjan lähellä toimiva NavSystems Oy tuo maahan navigointilaitteita ja -järjestelmiä, joita käytetään sekä huviveneissä että merenkulkuviranomaisten aluksissa. Elektronisten laitteiden käyttö huviveneissä on lisääntynyt vauhdilla eikä kehitykselle näy loppua. Tuotekirjo kasvaa ja laitteiden ominaisuudet monipuolistuvat uusien mallien tullessa markkinoille.

• Kari Wilén •

Kehitys vene-elektronikkapuolella on ollut huimaa varsinkin viimeisten viiden vuoden aikana. Samalla kun laitteiden tuotantosarjat ovat kasvaneet, ovat niiden hinnat laskeneet niin, että ne ovat nyt myös tavallisten veneilijöiden ulottuvilla.

Karttaplotterit tulivat markkinoille noin kymmenen vuotta sitten. Varsin vaatimattoman alun jälkeen niiden suosio on kasvanut lähes räjähdysmäisesti 90-luvun loppuvuosista lähtien.

– Karttaplotterien suosion kasvuun on kaksi pääasiallista syytä, sanoo Jouni Kyttälä, NavSystemsin toimitusjohtaja ja toinen omistaja. Ensinnäkin niissä käytettävät kartat ovat kehittyneet kymmenessä vuodessa erittäin paljon. Tänä päivänä plotterien kartat valmistetaan samasta digitaalisesta aineistosta kuin paperi- ja CD-kartatkin ja ne ovat ihan yhtä korkeatasoisia.

– Toinen myyntiä kiihdyttänyt seikka oli värinäyttöjen tulo markkinoille viitisen vuotta sitten. Mustavalkoiset näytöt olivat esitystavaltaan vaatimattomia, eivätkä asiakkaat mieltäneet niissä käytettyjä kartoja luotettaviksi merikorteiksi. Värillisten TFT-näyttöjen hinta on myös viime vuosina laskenut kuluttajia hyödyttävällä tavalla ja hinnat ovatkin nyt inhimillisellä tasolla. Nykyään myytävistä karttaplottereista ainoastaan yksi prosentti on varustettu mustavalkonäytöllä, joten tilanne on muuttunut todella nopeasti värinäyttöjen eduksi.

Kannettavat tietokoneet ja niissä käytettävät merikartat kilpailevat var-

Raymarinen monitori ja karttaplotteri Nauticat 515 -purrassa. Plotteriin on liitetty myös tutkanäyttö. Oikealla uudet E Series -monitoimilaitteet.

sinaisten karttaplottereiden kanssa. Niiden näytön kirkkaus ei kuitenkaan riitä ulkona auringon valossa, ellei kone kuulu aivan hintaskaalan yläpäähän. – Monesti kannettavaa käyttänyt veneilijä vaihtaa karttaplotteriin viimeistään kokeiltuaan molempia rinnakkain, Jouni Kyttälä toteaa.

Kaksi yritystä

Muijalan tiloissa toimii rinnakkain kaksi elektroniikka-alan tuontiyritystä, NavSystems Oy sekä NavCor Oy. Näistä NavSystems, joka tuo maahan Raymarinen tuotteita, kuuluu Finnboatin Venealan Osatoimittajat -yhdistykseen. NavCorin tuotevalikoimaan kuuluu Garminin elektroniikka kuten kannettavat ja kiinteät GPS-laitteet, rannetieturit ja karttaplotterit sekä vene- että autokäyttöön.

NavSystems perustettiin vuonna 1995 ja yritys työllistää nyt seitsemän henkeä. Se toimii omissa tiloissa ja yrityksen omistavat Jouni Kyttälä ja Tony Malmström. Jouni aloitti tällä alalla 13 vuotta sitten ja Tony tuli mukaan yritystoimintaan vuonna 1997, kun Garminin tuotteiden maahantuonti siirtyi hänen vetämäänsä NavCorin alaisuuteen. Yritysten yhteenlaskettu liikevaihto on noin 7 miljoonaa euroa. Vene 05 Båt -messuilla yrityksillä on ensimmäistä kertaa erilliset messuosastot, jotka kuitenkin ovat varsin lähellä toisiaan. Internet-sivut sen sijaan ovat yhteiset ja löytyvät sekä osoitteesta www.navsystems.fi että www.navcor.fi.

Raymarine syntyi vuonna 2001, kun Raytheonin toimivaan johtoon kuuluneet henkilöt ostivat tietyt osat entisestä emoyhtiöstä. Ensi vuonna yrityksen on tarkoitus listautua Lontoon pörssiin. Yritys viettääkin tänä vuonna 30-vuotisjuhliansa venealalla hyvin tunnettujen Autohelm-tuotteiden merkeissä. Ensimmäinen purjeveneeseen tarkoitettu pinnapilotti ilmestyi markkinoille vuonna 1974 ja nyt Autohelmin tuotevalikoimaan kuuluvat kolmen pinnapilotin lisäksi ruoripilotti ja moottoriveneisiin tarkoitettu SportPilot. Autohelmin mittareita ja autopilotteja käytetään ympäri maailman ja niitä näkee mitä erilaisimmissa huviveneissä.

Kehitys jatkuu

GPS-satelliittipaikannusjärjestelmä mullisti venealan elektroniikkabisneksen. – Siitä lähinnä puhuttiin kun tulin toistakymmentä vuotta sitten alalle, Jouni Kyttälä muistelee. Raytheonin 920-malli maksoi siihen aikaan huihat 35 000 mummon markkaa, venei-

lijöiden keskuudessa decca-järjestelmään perustuvat AP-navigaattorit olivatkin valta-asemassa.

Tony Malmström vuorostaan muistelee, että ensimmäiset kannettavat GPS-laitteet ilmestyivät markkinoille noin kymmenen vuotta sitten. Sen jälkeen niiden koko on pienentynyt ja hintakin pudonnut kohtuulliselle tasolle. Kannettavissa on nykyään värillinen TFT-näyttö ja niissä käytetään BlueChart-merikortteja.

– Autonavigointilaitteiden markkinat ovat kovassa kasvussa, Malmström kertoo. Kartta-aineiston vajaan vaihtuessa on toistaiseksi rajoittanut myynnin kasvua Suomessa, mutta vuoden vaihteen jälkeen Garminin laitteisiin saadaan koko maan kattava kartta. Tuotevalikoimaan kuuluvat myös ranteeseen kiinnitettävä henkilökohtaiset navigointilaitteet, jotka sopivat sekä kuntoilijalle että kaikenlaiseen ulkoiluun.

Raymarinelta on tulossa uusi monitoiminen plotterisarja, joka nopean SeaTalk-väylän ansiosta mahdollistaa tiedonsiirron eri laitteiden välillä. Plotterin näytön voi jakaa osiin ja sillä voi samanaikaisesti katsella esimerkiksi tutka- ja karttakuvaa sekä seurata videokuvaa. Plotterista saa jopa lasten viihdekeskuksen, sillä sitä voi käyttää myös TV-kuvaruutuna tai PlayStationin peliruutuna.

Uutuustuote on myös langaton kauko-ohjain, jonka kippari voi ripustaa esimerkiksi kaulaansa. Sillä hän voi mistä tahansa veneessä ohjata autopilottia ja saada veneen kulku- ja navigointitiedot ohjaimen näyttöön.

Raymarinen plottereissa käytetään italialaisia Navionics-merikortteja. Kolmen vuoden sisällä kaikki plottereissa käytettävät kartat on valmistettu digitaalisesta kartta-aineistosta.

– Elektronisten merikarttojen hinnat romahtivat keväällä 2004 ja myös tämä on vauhdittanut plottereiden myyntiä, Jouni Kyttälä toteaa. Aikaisemmin Suomen merialueet oli jaettu usealle kartalle, mutta nyt Torinosta aina Pietariin asti ulottuvat merikortit ovat yhdellä ja samalla kortilla, eikä tämä kortti maksa kuin hieman yli 300 euroa.

NavSystems toimittaa noin kolmannuksen maahantuomistaan laitteista veistämöille, koska nykyään veneet yhä useammin varustellaan valmiiksi jo valmistajalla. Suurimpia asiakkaita ovat Nautor, Siltala Yachts ja Finngulf Yachts, mutta laitteita toimitetaan myös valtion ja merivoimien aluksiin. Kaksi kolmasosaa laitemyynnistä suuntautuu jälleenmyyjille, joita on ympäri Suomea.

Laitteiden kunnossapitoa ja huoltoa varten NavSystemsissä on kaksi kokopäiväistä huoltomiestä ja lisäksi käytetään ympäri rannikkoa sijoittuneita alihankkijoita.

Finnboatin jäsenyyteen NavSystemsin omistajat ovat tyytyväisiä. Jäsenyys antaa laajan kontaktipinnan yhtä hyvin asiakkaisiin kuin myös vene-elektroniikan parissa työskenteleviin kollegoihin ja kilpailijoihin. Tiedonvaihto koko alan sisällä toimii hyvin ja se on erinomaisen tärkeää menestyksensä toiminnan kannalta.

NAUTINET

– OSIEN JA LAITTEIDEN TIETOKANTA VERKKOON

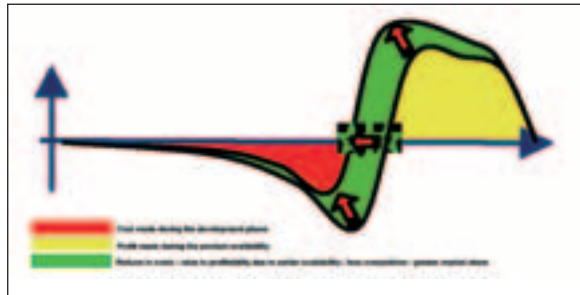
IBM ja Dassault Systemes ovat kehittämässä suunnitteluohjelman nyt myös venevalmistuksen tarpeisiin. Avoin laitetietokanta saattaa mullistaa venesuunnitteluun liittyviä käytäntöjä.

• Gunnar Holm •

Jo kauan on CATIA-niminen suunnitteluohjelmisto ollut käytössä auto- ja lentokone-teollisuudessa. Se on erittäin kattava ja monipuolinen kokonaisuus. METS-messuilla Dassault näytti, miten ohjelmiston käyttö on laajentumassa myös pk-teollisuuteen ja erityisesti veneteollisuuteen ja miten sitä aiotaan kehittää jatkossa.

Koko idea tehokkaammas-ta suunnitteluohjelmasta perustuu siihen, että sen avulla voidaan määritellä varsinainen lopputuote jo ennen kuin edes lähdetään rakentamaan työkaluja valmistusta varten ja että sen avulla myös tuotteen kehitysai-ka lyhenee. On myös muistettava, että nopea tuotekehitys on jo itsessään merkittävä arvo kiristyvillä markkinoilla.

IBM on yhdessä Dassaultin kanssa kehittänyt CATIA V5 -suunnitteluohjelmistoon perustuvan nk. PLM- (elinkaarihallinta) ratkaisun laiva- ja venetekniseen suunnitteluun. Merkit-

Nopea tuotekehitys vähentää kustannuksia ja parantaa tuotteen saatavuutta.

tävää tässä on se, että nyt panostetaan tietokantaan, johon voidaan viedä kaikkien laitevalmistajien ja järjestelmätoimittajien mallit ja tuotteet ominaisuuksineen. Suunnittelijoilla on siten mahdollisuus koota vene näistä elementeistä ja tehdä tietokoneessa "virtuaalimallinnus" kokeiluineen nopeasti ja kätevästi. Nämä simuloinnit voivat olla toiminnallisia ja liittyä esimerkiksi kokoonpanojärjestykseen tai vaikka huoltotehtäviin. Asian tärkeyden tekee vielä ymmärrettävämmäksi se, että mm. Bénéteau, Berret-Racoupeau, Plastimo, ja Seaway ovat jo ryhtyneet käyttämään tätä ohjelmaa. Se hyödyttääkin niin laitevalmistajaa, suunnittelijaa kuin venevalmistajaa.

"We have 40 people working

METS-messujen aamiaisesitelmässä Brunswikin toimitusjohtajan George W. Buckleyn suusta kuultu toteamus herättää kylmiä väreitä ja samanaikaisesti mielenkiintoisia haasteita. Mitä teknologian integrointi veneissä oikein tarkoittaa?

• Gunnar Holm •

on technology integration"...

Brunswick on ainoa yhtiö, joka pystyy uskottavasti tekemään tätä teknologian integroimisessa veneiden, koneiden, navigointi-instrumenttien, informaatiotekniikan ja erikoislaitteiden osalta. Tämä johtuu siitä, että yrityksellä on "saman katon alla" kaikkien näiden laitteiden valmistajia ja yritys haluaa myös tehdä veneen, jossa kaikki tekniset laitteet on siististi integroitu sellaiseen toimivaan kokonaisuuteen, johon me olemme tottuneet autoissa. Tätä on integrointi.

On tietysti ennen aikaista arvioida, onnistuuko Brunswick tavoitteessaan, mutta on varmaa, että valmistaja joka ostaa asiakkaiden mieltymysten mukaan komponentteja sieltä täältä, on veneen toimivuutta ja kustannustasoa ajatellen isojen haasteiden edessä. Tietylle osalle asiakkaista veneen ostaminen on jännittävää palapeliä, jossa saa itse toteuttaa toiveitaan eri malleista ja laitekokoaloista. Tällaiset

asiakkaat ovat kuitenkin vähemmistössä. Trendi suurilla markkinoilla on tällä hetkellä kohti valmiita, hyvin toimivia ratkaisuja, ja silloin hinta on helposti määräävässä asemassa.

On mukavaa, että myös Euroopassa panostetaan järjestelmien integrointiin. Yhä useammin voikin huomata, että navigointielektroniikkaa valmistavat yritykset tekevät laitteistaan yhteensopivia toisten kanssa. Erityisesti Volvo panostaa parhaillaan koneiden järjestelyyn liittyvään tiedonhallintajärjestelmään, johon saadaan kerättyä myös veneen muut tiedot. Järjestelmä kulkee nimellä EVC (Electronic Vessel Control), ja se integroi järjestelmät tavoitteena helpompi ja turvallisempi veneily.

Monitekniset järjestelmät ovat iso haaste pienille valmistajille ja jää nähtäväksi, miten asiakkaiden omat suunnitteluhallitustasapainottuvat kustannustason kanssa jatkossa.

”Veneperheet” äänipäästösertifiointiin mukaan

Uudistetun huvivenedirektiivin yhteydessä on äänipäästöjen tarkastusmenettelytapoihin syntynyt uusi idea ”veneperheistä”. Tämä uusi lähestymistapa liittyy myös loppuvaiheessa olevaan SOUND-BOAT-projektiin, johon myös VTT on aktiivisesti osallistunut. Uusi ehdotettu tarkastustapa juontaa juurensa siitä, että venevalmistajilla on usein monia toisiaan muistuttavia malleja ja niiden äänitason määrittämiseksi pienetkin muutokset aiheuttaisivat veneen uudelleenmittauksen koeajoradalla.

Ideana on, että tietyt samaan mallistoon kuuluvat veneet ovat teknisiltä ominaisuuksiltaan niin lähellä veneperheen ns. ”master”-venettä, että voidaan käyttää yksinkertaista suoraan veneestä tapahtuvaa mittausta. Tämä mittaustapa yhdessä ennalta määritettyjen tulosten käsittelytavan kanssa antaa luotettavan kuvan veneen todellisesta äänipäästöstä mitattuna standardin EN ISO 14509 mukaan 25 m:n etäisyydeltä.

Standardin EN ISO 14509 sisältö ohiajotestin osalta:

- sarja ajoja 25 – 27 m:n etäisyydeltä kiinteän mikrofonin ohii – ainakin kaksi kumpaankin suuntaan
- nopeuden oltava 70 km/h tai vähintään maksiminopeus
- aallokon korkeuden oltava <100 mm plaanaaville veneille ja < 200 mm ei plaanaaville veneille
- tuulen nopeus <5 m/s plaanaaville veneille ja <7 m/s ei plaanaaville veneille

Master-veneiden käyttö äänipäästösertifioinnissa voi olla tarkoituksenmukaista niille veistämöille, joilla on ve-

nemallistossaan monia erilaisia vaihtoehtoja. Veneperheen muodostamisesta ja master-veneestä on riittävän ajoissa sovittava veistämön käyttämän ilmoitetun laitoksen kanssa.

Uuden huvivenedirektiivin äänipäästösertifiointiin esitetään mahdollisuutta käyttää veneperhe-lähestymistapaa seuraavasti:

- Veneet ryhmitellään veneperheeksi käyttäen vertailuvenestandardin (DIS 14509-2) runkoparametreja (katso myös Icomian ICOMIA TECHNICAL GUIDE SOUND TESTING OF RECREATIONAL CRAFT TODAY)
- Master-vene on mitattava ohiajotestillä standardin EN ISO 14509 mukaan. Lisäksi samalla on suoritettava äänipäästömittaus suoraan veneestä käyttäen vähintään 2.luokan mikrofonia
- Perheeseen kuuluvat muut veneet mitataan ainoastaan veneestä 70 km/h nopeudella tai maksiminopeudella
- Tämän jälkeen näitä mittaustietoja verrataan master-veneiden tietoihin erikseen määritetyllä tavalla
- Samaan perheeseen kuuluvien veneiden on pääparametrien osalta oltava vertailuvene mukaisia.

Edellä esitetty lähestymistapa on siis vasta ehdotus, mutta se on jo saanut kannatusta RSG-ryhmässä. On melko varmaa, että tähän sertifiointitapaan voidaan siirtyä ja odotettavissa onkin vain pieniä täsmennyksiä yllä mainitun prosessiin. Suurimmaksi ongelmaksi on muodostumassa standardien harmonisointiaikataulu ja näyttää siltä, että uudistetut standardit ovat käytettävissä vasta kesällä 2005.

Gunnar Holm

Tekniikkauutisia lyhyesti

- Jos ensi vuonna vielä käyttää vanhaa direktiiviä, rungossa pitää olla HIN-numero. Jos käyttää uutta 2003/44/EC versiota, on käytettävä CIN-numeroa.
- Kanootti, jossa on mahdollisuus käyttää moottoria tai purjetta, kuuluu RSGn tulokinnan mukaan direktiivin piiriin.
- Ensi vuoden alusta alkaen Ranskassa ja Espanjassa myytävissä veneissä on oltava septitankki!
- ISO TC 188 Small Craft –työryhmä on yhdessä amerikkalaisten ABYC:n (American Boat and Yacht Council) kanssa kehittämässä veneiden informaatiojärjestelmän hallintajärjestelmästandardia.
- ICOMIA on julkaissut oppaan äänitasomittauksia varten. Katso <http://www.icomia.com/technical-info/introduction.asp>.
- ICOMIA on laatimassa standardivedosta siitä, mitä veneiden suunnittelukategoriarajako tarkoittaa esimerkiksi veneen asuttavuuden ja toimintasäteen osalta.

MERENKULKULAITOS TIEDOTTAA

MKL julkaisee Vene 05 Båt –messuille

ensimmäistä kertaa uuden veneilijöille tarkoitettua Veneily.fi –lehden. Siihen on koottu ajankohtaisia veneilyasioita ja se korvaa suurimman osan Merenkululaitoksen erilaisista veneilyesitteistä. Lehteä jaetaan ensisijaisesti niillä messuilla, joihin MKL osallistuu. Veneily.fi ilmestyy sekä suomeksi että ruotsiksi. Niinikään venemesujen aikaan avataan veneilijöille suunnattu oma nettisivusto www.veneily.fi Sivuilta löytyy veneilyyn liittyvää viranomaistietoa ja muuta veneilyasiaa. Lisäksi netissä syvennetään Veneily.fi –lehdessä käsiteltyjä asioita. Myös nettisivut ilmestyvät sekä suomeksi että ruotsiksi.

Varsinkin venevalmistajien, mutta myös muiden alan ammattilaisten kannattaa laittaa mieleensä sähköpostiosoite veneilytarkastajat@fma.fi. Tässä osoitteessa vastaavat Merenkululaitoksen veneilytarkastajat Tom Wilenius ja Kimmo Patrakka. Heille voi lähettää kysymyksiä, ehdotuksia ja kommentteja muuttuvaan huvivenedirektiiviin ja sen markkinavolontaan liittyvissä asioissa. Merenkululaitos tulee lisäksi ensi vuoden aikana pitämään tiedotustilaisuuksia muuttuvasta huvivenedirektiivistä eri puolella Suomea. Kohderyhmänä on luonnollisesti ensisijaisesti veneveistämöt, mutta myös mm. jälleenmyyjät ja telakat, alan oppilaitokset, EU:n ulkopuolelta veneitä ostavat sekä itse veneilijät.

AERODYNE-VENEET RAKENNETAAN SUOMESSA

Bellamer Oy on alkanut rakennuttaa suorituskysyksiä, alkujaan etelä-afrikkalaisia Aerodyne-pursia Suolahdessa Keski-Suomessa. Roger Martin on suunnitellut Aerodyne 38, 43 ja 47 -purret kun taas Aerodyne 35 tulee Finot-ryhmän piirustus-pöydältä. Veneiden valmistuksessa käytetään edistyneitä tekniikkaa ja eksotisia materiaaleja kuten hiilikuitua ja kevlaria, kertoo hankkeen takana oleva Bellamerin toimitusjohtaja Iouri Nikolsson. Yritys on hankkinut omistukseensa kaikki oikeudet ja työkalut pursien tekemiseen ja palkannut avainhenkilöt Aerodyne Marinelta.

Aerodyne 38

NIMITYSUUTISIA

Lindfors

Henry Lindfors on aloittanut 18.10.2004 Oy Ekström Ab:n merimoottorimyynnissä ja jälkimarkkinonnissa. Henryllä on vankka kokemus merimoottoreiden huollosta ja jälkimarkkinoinnista. Henry siirtyy merimoottorimyyntiin Pencentrastra.

Haakana

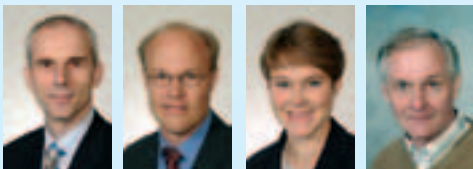
Oy Maritim Ab:n toimitusjohtajaksi on 01.11.2004 alkaen nimitetty Iiro Haakana. Edellinen toimitusjohtaja Pehr-Håkan Lindholm on jäänyt eläkkeelle.

Marinetek uudistanut johtoaan 01.10.2004 alkaen seuraavasti: **Markku Rantanen** on nimitetty Marinetekin myyntijohtajaksi. Hän vastaa Myyntidivisioonasta, johon kuuluu emoyhtiön koko myynti ja markkinointi kotimaassa ja ulkomailla.

Henri Markus on nimitetty Marinetekin tekniseksi johtajaksi. Hän vastaa Valmistus-divisioonan toiminnasta, mikä sisältää mm. oman valmistuksen, alihankinnan, ostot, lisenssivalmistuksen, rakentamisen ja logistiikan.

Lena Tallroth-Kock on nimitetty Marinetekin talousjohtajaksi. Hän vastaa Talous-divisioonan tehtävistä, joihin kuuluu mm. emoyhtiön talous, rahoitus ja hallinto sekä konserniin kuuluvien tytäri- ja osakkuusyritysten raportointi. Hän on myös Marinetek Vantaa Factory Oy:n hallituksen puheenjohtaja.

Antti Hietanen on nimitetty Marinetek Finland Oy:n tuotantopäälliköksi 18.10.2004 alkaen. Hänen vastuualueeseensa kuuluu Marinetekin oma tuotanto Marinetek Vantaa Factorylla. Lisäksi hän vastaa varaston ja lähettämön toiminnasta.

Rantanen Markus Tallroth-Kock Hietanen

Vator Oy:n hallitus päättänyt seuraavista uusista 1.12.2004 voimaan astuneista nimityksistä: **Iikka Ylinen** on nimitetty Vator Oy:n toimitusjohtajaksi. Iikka tuli Vator Oy:n palvelukseen talouspäälliköksi vuonna 1987. Sen jälkeen on hän toiminut taloudesta, rahoituksesta ja hallinnosta vastaavana johtajana ja vuodesta 2003 varatoimitusjohtajana.

MUUALTA POIMITTUA PRESSÖVERSIKTI

Yamarin-veneitä valmistava **Seliö Boat** on ostanut Sammatin teollisuusalueelta kaksi tonttia. Toiselle on tarkoitus rakentaa ensi vuoden alkupuolella 2 500 neliön tehdashalli, toista tonttia käytetään varastointiin. Laajenuksen tekemistä harkittiin myös Karjalohjalle, missä veneitä vielä tällä hetkellä valmistetaan. Alueen keskeneräinen kaavoitus kuitenkin olisi viivästyttänyt laajennusprojektin aikataulua, minkä takia tonttia etsittiin muualta. Seliö Boatin toimitusjohtaja Raimo Kielinen kertoo, että Karjalohjalla valmistetaan tulevaisuudessa kuitenkin veneisiin tarvittavia pienosia. Käynnissä olevan hankkeen kustannukset ovat 2,5 miljoonaa euroa. (Länsi-Uusimaa 18.9.2004)

Silver-Veneet Oy karsii toimintansa rönnyjä luopumalla ohutlevytuotannostaan. Ohutlevykoneet ja –toiminta siirtyvät ähtäriläiselle Raimo Kautulle. Vielä muutama vuosi sitten ohutlevytuotannon osuus oli Silver-Veneiden liiketoiminnasta puolet. Nykyisin se on ollut enää pari prosenttia. Keskittyminen olennaiseen on ollut palkitsevaa, sillä Silverin toimitusjohtaja Eero Johteen mukaan tämän vuoden liikevaihto ollee kymmenen miljoonan euron tienoilla. Viime vuoden liikevaihto oli noin kuusi miljoonaa euroa. Veneitä valmistuu tänä vuonna 1 200-1 300 kpl ja ensi vuonna määrän ennakoidaan nousevan 1 500 veneeseen. Keväällä valmistuneelle uudelle tuotantotilalle on siis käyttöä. (Pohjalainen 30.9.2004)

Pro Mare Oy har presenterat sin premiärmodell JJ38 för publiken på båtmässan i Stockholm i november. JJ38 är en snabbseglare, som har tre sovkajutor och är planerad för sex vuxna. Båtens totallängd är 11,99 m och bredd 3,65 m. Den är något större än konkurrenterna men ska ändå prismässigt kunna konkurrera med dem. Båtens utgångspris ligger under 150 000 euro. Vd Krister Juselius säger, att man riktar in sig på marknaden runt Östersjön, men också på den tyska marknaden. Företaget har existerat i 1,5 år i Jakobstad och det sysselsätter 5-6 personer. I verksamheten ingår också underleveranser och reparationer. Under det första året kan företaget bokföra en omsättning på 300 000 euro, men resultatet hamnar knappt på plus. (Jakobstads Tidning 4.11.2004)

Loviisalaisen **Boomeranger Boats Oy:n** valmistamat RIB-veneet ovat tulleet tutuiksi ympäri maailmaa viime vuosien aikana. Ilmatäytteisiä reuna-ponntoonein varustettuja veneitä on toimitettu mm. Norjan ja Ruotsin puolustusvoimille. Boomerangerin veneistä menikin viime vuonna vientiin jopa 80 %. Myös Suomen Meripelastusseuralla on tästä syksystä lähtien ollut käytössään pari uutta nopeaa RIB-venettä. Veneiden kellukkeet lisäävät ajovakautta ja mahdollistavat kannen tekemisen matalaksi. Matala kansi helpottaa mm. ihmisten pelastamista vedestä. Boomeranger Boatsin toimitusjohtaja Timo Peräkylän mukaan yrityksen kilpailuvaltina voidaan pitää mahdollisuutta muunnella veneen osia ja ominaisuuksia vielä valmistusprosessin aikana. Tilajaat saavatkin veneensä aina tietyiltä osin uniikkikappaleina. Alihankintaa Boomeranger Boats ei juurikaan käytä, koska valmiiden osien käyttö vaikeuttaisi veneiden räätälöityä muotoilua. Noin puolet Boomerangerin tilauksista käsittää 1-2 alusta, joskin tähän mennessä suurin tilaus on ollut 14 sotilasvenettä Ruotsin puolustusvoimille. RIB-veneiden koot vaihtelevat 4-5 metristä aina yli 10 metriin ja aluksilla voi ajaa jopa 50-60 solmun nopeudella. Hintahaarukka tällaisilla veneillä on 50 000-500 000 euroa. (Uusimaa 22.11.2004)

Uuden Finn Fisherman-kalastusveneen kehittelytyö alkoi neljä vuotta sitten. Aluksi perehdyttiin kalastusveneitä koskeviin säädöksiin ja koottiin parintuhannen kalastajan kommentteja ja toiveita ideaalista veneestä. Tarjouskilpailun veneen rakentamisesta voitti lohtajalainen **Naviga Oy**. Nyt projekti on päässyt siihen vaiheeseen, että Finn Fishermanin prototyyppi kiertää pitkin Pohjanlahtea päämäärään Helsinki. Projektissa mukana olleet pitkäaikainen ammattikalastaja Pentti Raunisalo ja Keski-Pohjanmaan

Teknologiakeskuksen kehittämisspäälikkö Kalevi Hakala ovat tyytyväisiä uuteen alukseen. Etuja ovat portaaton, tasainen lattia ja nykyaikaiset kalan esikäsitteilymahdollisuudet. Lisäksi yhdenkin miehen on mahdollista nostaa verkot itseksensä käyttäen hyväksi veneen kauko-ohjainta. Se on avuksi myös silloin, jos kalastaja tippuu veteen. Hakala toivoo, että uusi kalastusalus osaltaan lisää nuorten mielenkiintoa elinkeinoja kohtaan. EU-

rekisteritiedot kertovat, että Pohjanmaan rannikolla on ainakin 600 kalastuksesta elantonsa saavaa ihmistä. (Keskipohjanmaa 9.11.2004).

Hollantilaisessa Zeilen-lehdessä on Degerö 331 DS:n testi numerossa 10/2004.

KANSAINVÄLINEN LEHDISTÖSEURANTA SYYSKUU-MARRASKUU 2004

Kaikkia artikkelikopioita voit tilata Finnboatin toimistosta. Liiton toimistoon tulee yli sata venelehteä ympäri maailmaa ja niiden kirjoittelua suomalaisista tuotteista seurataan jatkuvasti. Oheisena on lueteltu vain laajimmat tuote-esittelyt sekä testit. Pienempiä uutisia on kotimaisista tuotteista kansainvälisessä lehdistössä huomattavasti runsaammin. Täydellinen luettelo on saatavissa liitosta.

Lehti/Maa	nro	Artikkeli	sivu
Zeilen/Hollanti	10	Degerö 331 DS, testi	88-91
Nautica, Superyachts/Italia	3	Swan 82; Race & Cruise	82-87
Vela/Italia	9	Baltic 79, esittely	114-118
Kazi/Japani	10	Minor 29, esittely	74-77
Praktisk Båtliv/Norja	7	Terhi Nordic 6020, testi	38-39
Praktisk Båtliv/Norja	8	Buster, fargerik aluminium	19
Båtbranschen/Ruotsi	4	Oy Nautor Ab, lyhyt yritysesitys	13
Båtliv/Ruotsi	5	Siltala Yachts Oy, esittely	58-59
Båtliv/Ruotsi	5	Oy Nautor Ab, lyhyt yritysesitys	31
Båtnyt/Ruotsi	11	Testi/Targa 31, Nord Star 31	26-31, 34-36
Vi Båtgare/Ruotsi	11	Minor 27 WR, testi	40-42, 44-45
Boote Exclusiv/Saksa	2	Swan 100 FD, testi	136-144
BootsWirtschaft/Saksa	4	Der neue Präsident der ICOMIA kommt aus Finnland	34-35
IBI/UK	10	Kaj Gustafsson, Siltala Yachts Oy, haastattelu	104
IBI, European Boatbuilder/UK	10	Oy Nautor Ab, yritysesitys	28-32, 35-38, 40, 42, 45, 47-48
Motor Boats Monthly/UK	10	Aquador 28 C, esittely	52-56
Motor Boats Monthly/UK	12	Finnmaster 7600 Sportsfamily, testi	66-70

FINNBOAT FLOATING SHOW 2004 –ARTIKKELIT

Lehti/Maa	nro	Artikkeli	sivu
Nautica/Espanja	186	Floating Show 2004/Aquador 28 C, Buster Magnum, Finnmaster 7050 Sportsfamily, Minor 27 WRJ, Nautico 370 Senator, Nord Star 31 Patrol, Sailfish 29 ja 26, Seiskari 242 HT, Targa 35, 31 ja 27.1, Yamarin 6420, Finnulf 37, Nauticat 42, In Time 40, Albatross	168-172, 174, 176, 178, 180, 182-184
Skipper/Espanja	10	Floating Show 2004/Minor 25 WR, Targa 27.1, 31 ja 35, Masmar 33, Finnmaster 5700 Open, Nautico 370 Senator, Bella 760, Aquador 28C, Yamarin 5920, Terhi Vario F45, Nauticat 42 ja 515, s/y Iris, Finnulf 33, In Time 40, Maestro 40	167-172
Motorboot/Hollanti	11	Floating Show 2004/C.G. Pettersson	76-78
Waterkampioen/Hollanti	18	Floating Show 2004/ Targa 27.1, 31 ja 35, Aquador 28 C, Bella 760, C.G. Pettersson, Minor 27, Masmar 33, Nautico 370 Senator	41-45
Motonautica/Italia	9	Floating Show 2004/ Sailfish 26, Aquador 23 DC, Nord Star 31 Patrol, Minor 27, Yamarin 5210, Finnmaster 5700 Open, C.G. Pettersson, Nautico 370 Senator, Masmar 33, Buster, Silver Hawk	174-179
Nautica/Italia	9	Floating Show 2004/Finnulf 37 ja 33, In Time 40, Maestro 40, s/y Iris, Nauticat 42 ja 515, Degerö 331 DS ja 36 DS, Targa 27.1 ja 35, Aquador 28	118-121
Kazi/Japani	10	Floating Show 2004/Finnulf 37, Maestro 40, Degerö 36 DS, Nauticat 515, In Time 40, s/y Iris	62-66
Båtmagasinet/Norja	10	Floating Show 2004/Silver Eagle Star Cabin 650, Finnmaster 5700 Open	28, 30-31

Lars Isaksson on nimitetty Vator Oy:n myyntijohtajaksi vakanssille, joka perustettiin joulukuun alussa. Lars on toisen polven vatorilainen, hänen isänsä Kai toimi pitkään Vator Oy:n myyntipäällikkönä. Lars on Vator Oy:n johtoryhmän jäsen ja hänen tehtävänä on vastata Vator Oy:n myynnistä ja asiakaspalvelusta.

Martin Lindholm on nimitetty veneistä vastaavaksi liiketoimintajohtajaksi. Vator Oy:n palvelukseen Martin tuli vuonna 2000 myyntipäälliköksi vastaten alkuun Mercury ja Mariner perämootoreiden myynnistä ja siirtyen vuonna 2002 venemyynnistä ja suurasiaakkaista vastaavaksi myyntipäälliköksi. Martin on Vator Oy:n johtoryhmän jäsen ja hänen tehtäviinsä kuuluu veneilijöiden toiminnan kehittäminen sekä venemyynnin tulosvastuu. Joel Nemes jatkaa hallituksen kokopäiväisenä puheenjohtajana.

Vasemmalta Lars Isaksson, Martin Lindholm, Joel Nemes ja Iikka Ylinen

UUSI KÄYTÄNNÖN VENEILYLEHTI SUOMEEN

Suomeen perustetaan uusi valtakunnallinen veneilylehti, jonka nimeksi tulee Venemestari. Venemestarin vastaavan päätoimittajan Heikki Juuri-Ojan mukaan Venemestari poikkeaa sisällöltään täysin muista venealan lehdistä Suomessa ja sen esikuviksi on valittu kansainvälisesti huomattavan suosion saaneet käytännön venelehdet Englannista (Practical Boat Owner) ja Ruotsista (Praktiskt Båtgande).

Venemestarin ensimmäinen numero ilmestyy ensi vuoden helmikuun alussa juuri ennen Helsingin kansainvälisiä venemessuja. Kaikkiaan vuoden 2005 aikana ilmestyy seitsemän numeroa.

UUSI TOIMITALO

Furuno Finland Oy on muuttanut uusiin suurempiin tiloihin Espoon Suomenojalle osoitteeseen Niittyrinne 7. Postiosoite on PL 74, 02271 Espoo. Puhelin 09-435 5670 ja fax 09-4355 6710 pysyvät muuttumattomina samoin kun internet www.furuno.fi ja sähköposti info@furuno.fi.

HÄNT INOM MEDLEMSKÅREN

Viexpo (förbundets understödsmedlem), Mikko Ketonen (båtkonstruktörerna) samt Martin Jansson (båtsurveyors understödsmedlem) har avslutat sitt medlemskap i Finnboat. Som ny medlem i Marinhandlarna rf ingår fr.o.m. 1.1.2005 Saimaan Vuokra-venho Oy under ledning av Tapio Niskanen.

Konekesko Oy Marine har flyttat den 30.11. I det nya högkvarteret finns importen, marknadsföringen, försäljningen samt administrationen av både Marine och Yamaha Motor-produkter. Den nya besöksadressen är Gamla Borgåvägen 245, 01380 Vanda. Postadress, telefonnummer och e-mailadresser som förr.

Furuno Finland Oy har flyttat till större utrymmen i Esbo Finnå, till adressen Ångsbacken 7. Postadressen är Pb 74, 02771 Esbo. Telefonnummer (09) 435 5670 och fax 4355 6710 är oförändrade, liksom webbsidan www.furuno.fi och e-mailadressen info@furuno.fi.

Furuno Finland Oy har flyttat till Finnå.

Midnight Sun Sailings verksamhet utvidgas då Sail A Round Oy ansluts till Midnight Sun Sailing Group. Moorings, Sun Sails och Crown Blue Lines kända chartermål kommer därmed upp på försäljningsprogrammet. Gruppen har nu verksamhetspunkter i Dalsbruk, Helsingfors, Åbo och Stockholm. Försäljningen av Dufour-båtar har koncentrerats hos importören Midnight Sun Sailing.

HÖSTMÖTESDAGARNA I VASA

I höstmötesdagarna i Vasa deltog totalt 82 företagsrepresentanter. Dagarna inleddes med de stadgeenliga mötena varefter deltagarna gjorde ett varvsbesök hos Botnia Marin i Malax.

På de stadgeenliga mötena valdes förbundets och föreningarnas nya styrelser.

Ledaren

Jouko Huju

Går förändringarna i rätt riktning?

Utmaningarna inom såväl båtlivet som båtindustrin växer ibland oroväckande snabbt. I exceptionellt många kretsar är man av den åsikten, att båtlivet borde underkastas ett starkare "faderligt grepp", att man borde beskatta det hårdare eller att man under en osjäligt kort tidsperiod skall ställa nästan oöverkomliga tekniska eller miljömässiga krav på det. Om Finlands ungefär en miljon båtar delas upp på 189 000 sjöar, innebär detta fyra båtar per insjö, varvid hela havsområdet fortfarande är tomt. Förorsakar båtlivet i dessa förhållanden

verkligen ett sådant faromoment, att det är berättigat att diskutera ett båtkörkort? Alla faktorer, som ökar säkerheten, är förvisso viktiga. Via upplysning och undervisning uppnår vi säkert ett slutresultat, som minimerar riskerna. Att göra körkortet officiellt eller utsträcka det att gälla mycket små båttyper betyder felaktiga signaler för utvecklandet av båtlivet.

Då vi gick med i den europeiska unionen fick Finland undantagstillstånd att använda lätt brännolja i bl.a. fritidsbåtar. Bakom lykta dörrar har man nu kommit överens om, att denna rättighet skall avskaffas och att båtfolket får betala samma pris för sin diesel som bilisterna. Detta inverkar knappast alls på statens inkomster. Några båtmänniskor kanske däremot börjar fundera på andra hobbyn. En av EU-kommissionens och speciellt då dess miljöutskotts viktigaste uppgifter verkar vara att bl.a. försvåra fritidsbåtindustrins verksamhetsförutsättningar; vare sig det fråga om motorers buller- och avgasemissioner, användningen av antifouling-färger eller glasfiberindustrins emissioner under tillverkningen.

Miljöskyddet är viktigt och även båtbranschen stöder på alla sätt uppehållandet av den fritidsmiljö, inom vilken branschen verkar. Branschens andel av klimat- och vattenmiljöbelastningarna är dock ganska ringa. Båtlivet, som en tredjedel av vårt folk i en eller annan form deltar i, utgör ett viktigt sätt för nationen att ladda upp inför den följande vinterns arbetsuppgifter. Båtlivet är en fritidsysselsättning, där de "jordiska" bekymren verkligen lämnas på stranden.

På europeisk nivå har båtbranschen under det senaste året stramat upp sig betydligt. Även om avståndet från Medelhavet till Saimen på andlig nivå är betydligt längre än 2200 km, har branschen kunnat komma överens om flera gemensamma mål, vilka endast kan befrämjas på bred front. I Finland är tendensen densamma.

Bildskörden från Vasa...

Företagsbesök hos Botnia Marin i Malax. Nedan förevigar fotograf Kari Wilén de omvalda ordförandena fr.v. Kari Vainio, Tor von Zwegbergk, Kim Örthén, Iiro Haakana och Ole Sandman. Till höger inleds snapsandet av Jompe Koskimies (Jotiko-Marine) t.v., Derek Breitenstein (Targa Center), Lassi Hellman (Helmarin), Jukka Herrala (Sail Tech) och Timo Lampén (Rymaco).

Båtelektroniken utvecklas i snabb takt

Utvecklingen inom båtelektroniken har varit oerhört snabb, speciellt under de senaste fem åren. Nav-Systems Oy, som importerar navigationsinstrument och -system, verkar i Muijala nära Lojo och har sett t.ex. kartplottrarnas popularitet stiga nästan explosionsartat sedan slutet av 90-talet.

– Det finns två huvudorsaker till den stora expansionen, säger Jouni Kyttälä, en av företagets ägare som arbetat 13 år i branschen. För det första har plottrarnas kartor utvecklats enormt samtidigt som man t.ex. nu kan för drygt 300 euro köpa ett enda kort, vilket täcker hela den finländska kusten från Torneå till St. Petersburg. För det andra kom färgskärmarna ut på marknaden för ungefär fem år sedan. Deras kartor upplever kunderna som riktiga sjökort. TFT-displayernas pris har sjunkit varvid de svartvita skärmarnas marknadsandel krympt till ca 1 procent.

NavSystems importerar bl.a. Raymarines monitorer och plotters,

Raymarines trådlösa SmartController är kompatibel med företagets SeaTalk-instrument såsom navigationsmätare och autopiloter. Med den vattentäta fjärrkontrollen kan man hantera autopiloten och avläsa mätarna varhelst på båten.

vilka levereras till de flesta större finländska båtvarv. Autohelms autopiloter och navigationsmätare hör till Raymarines produktsortiment. Systemföretaget NavCor Oy, som leds sedan 1997 av Kyttäläs affärskumpan Tony Malmström, importerar de populära Garmin-navigationsinstrumenten såsom GPS-instrument av olika slag. På den sidan upplever Malmström en boom då det gäller GPS-baserade, kartförsedda bilnavigeringsinstrument.

Som förbundets ordförande fortsätter Kim Örthén, Volvo Penta Europe. Förbundets 1. viceordförande år 2005 är Tor von Zweybergk, Terhi Oy och 2. viceordförande Iiro Haakana, Oy Maritim Ab. De övriga medlemmarna i förbundets och föreningarnas styrelser finns upptecknade på sidorna 5-6.

Nästa gång träffas vi officiellt i islossningstider. Vårmötesdagen arrangeras som traditionen bjuder i huvudstadsregionen i slutet av april.

BÅTLIVETS ABC

Finnboats bestseller Veneilyn Aapinen – Båtlivets ABC är igen ”slutsåld” och en ny upplaga (både på finska och på svenska) trycks till Helsingfors båtmässa i februari. ABC-bokens innehåll kommer att vara oförändrad. Företagen kan beställa ABC-böcker till självkostnadspris, vilket kommer att vara ca 0,30 eur/st, beroende på den slutliga upplagan. Mot tilläggavgift kan man trycka sin egen företags- eller produktlogo på pärmen. Tilläggsuppgifter ger Finnboats kansli.

VENENÄYTTELYJÄ 2005

AIKA	PAIKKA	NÄYTTELY
1.-9.1.	New York/USA	New York International Boat Show
6.-16.1.	Lontoo/Englanti	London International Boat Show
12.-16.1.	Atlanta/USA	Atlanta Boat Show
14.-23.1.	Toronto/Kanada	Toronto International Boat Show
15.-23.1	Düsseldorf/Saksa	Boot Düsseldorf
19.-23.1.	Minneapolis/USA	Minneapolis Boat Show
20.-23.1.	Philadelphia/USA	Strictly Sail Philadelphia
29.1.-6.2.	Los Angeles/USA	Southern California Boat Show
2.-6.2.	Atlantic City/USA	Atlantic City International Power Boat Show
3.-6.2.	Chicago/USA	Strictly Sail Chicago
3.-6.2.	Montreal/Kanada	Montreal International Boat Show
4.-13.2.	Göteborg/Ruotsi	Svenska Internationella Båtmässan
9.-13.2.	Vancouver/Kanada	Vancouver International Boat Show
10.-13.2.	Tokio/Japani	The 44th Tokyo International Boat Show
11.-20.2.	Helsinki	Helsingin Kansainväliset Venemessut
12.-20.2.	Gent/Belgia	Belgian International Boat Show
12.-20.2.	Istanbul/Turkki	International Turkish Boat Show
12.-20.2.	Lissabon/Portugali	Lisbon Boat Show
17.-21.2.	Miami/USA	Miami International Boat Show & Strictly Sail Miami
23.-27.2.	Zagreb/Kroatia	Zagreb Sport & Boat Show
23.-27.2.	Dublin/Irlanti	Ireland's International Boat Show
25.-27.2./	Fredericia/Tanska	Fredericia International Boat Show
3.-6.3.		
1.-6.3.	Amsterdam/Hollanti	HISWA Amsterdam Boat Show
3.-6.3.	Tulln/Itävalta	Boot Tulln
4.-6.3.	Osaka/Japani	Osaka International Boat Show
4.-13.3.	Tukholma/Ruotsi	Allt för Sjön
4.-13.3.	Oslo/Norja	Sjøen for Alle
10.-13.3.	Varsova/Puola	Wind and Water Boat Show
11.-13.3.	Turku	Meri Kutsuu
12.-16.3.	Madrid/Espanja	Salón Náutico de Madrid
15.-19.3.	Dubai/UAE	Dubai International Boat Show

ARVOISA LUJITEMUOVIIYRITTÄJÄ

ETSIMME ETELÄ-VIROON,
PÄRNUUN, LUJITEMUOVIALAN
ALIHANKINTATÖITÄ.
KÄYTÖSSÄMMME RUNSAASTI
HYVÄÄ TYÖVOIMAA SEKÄ
SUOMALAINEN TYÖN JOHTO
JA KOORDINOINTI SEKÄ RUN-
SAASTI TILAKAPASITEETTIA!
JA MIKÄ TÄRKEÄÄ ON KUS-
TANNUSTASO VIELÄ TYÖN
OSALTA ERIT. EDULLINEN!
YHT.OTOT.

E-mail:

office@balticdesign.net
p. 040 544 0866

Jo vuonna -75 kesä tuli Helsinkiin keskellä talvea

Helsingin Messukeskus

11.-20.2.2005

www.venemessut.fi

Venemessut kerää vuosittain noin 90 000 kävijän yleisön alan ylivoimaisesti suosituimmalle kauppapaikalle. Ei ihme, että valtaosa hankintapäätöksistä syntyy juuri täällä.

Ensi vuoden Vene 05 Båt avataan juhlatunnelmissa, sillä on kulunut jo 30 vuotta siitä, kun Venemessut järjestettiin

Helsingin Messukeskuksessa ensi kertaa. Oletko mukana tekemässä vesielämää rakastavien suomalaisten unelmista totta myös ensi helmikuussa? Näytteilleasettajien ilmoittautuminen ja sijoittelu on jo päättynyt, mutta voit tiedustella peruutus- tai hajapaikkoja näyttelykoordinaattori Minna Lahinilta, puh (09) 150 9207.